

บทบาทผู้นำสตรีทางการเมือง กรณีศึกษาในจังหวัดเลย
The role of Wemen leader in Political Governance :
A case study in Loei Province

ชญากรณก จันทะฟอง, วีรนุช พรหมจักร, พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์
Chayakanok Jantafong, Weeranuch Promjak, Phrakrupisuthidhammaporn
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Master of Political Science Mahamakut Buddhist University
Corresponding Author E-mail: weranuch13032525@gmail.com

Received 21/09/2023 | Revised 14/11/2023 | Accepted 14/11/2023

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการแสดงออกทางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย 2) บทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองในจังหวัดเลย และ 3) ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้นำสตรีผู้นำสตรีแบบแต่งตั้ง และเลือกตั้ง จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักพรรณนาวิธี ผลการวิจัยพบว่า

การแสดงออกของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย พบว่า ปัจจุบันผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้นในสังคมไทย ในทุกครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง ผู้หญิงได้พิสูจน์ตัวเองจนทำให้สังคมยอมรับถึงเรื่องของความสามารถ ศักยภาพ ความรับผิดชอบ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีที่ทำให้คนอยากร่วมงานด้วย แต่ด้านที่ยากที่สุดคือ การพิสูจน์ว่าผู้หญิงเก่งจริง หรือไม่ แต่ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา พิสูจน์ได้ว่าผู้หญิงมีความสามารถมากขึ้น และมีอัตราส่วนในพื้นที่ทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

บทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย พบว่ามีการลงสมัครเลือกตั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในทุก ๆ ระดับ, ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง, เข้าร่วมกลุ่มทางการเมืองในระดับชุมชน มีการพูด ถกเถียงหรือวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง และผู้นำสตรีทุกคนให้ความสำคัญกับการรักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

ปัญหาและอุปสรรค พบว่า ยังมีการยึดติดกับค่านิยมหรือความเหลื่อมล้ำทางเพศแบบดั้งเดิม คือ มักมองว่าสตรีเพศมีความอ่อนแอกว่าเพศชาย จึงไม่มีความเหมาะสมในตำแหน่งของผู้นำ ทำให้ผู้นำสตรีต้องใช้ความสามารถในการทำงานมากขึ้นกว่าเดิม และจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ จึงจะทำให้มีบทบาททางการเมืองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: ผู้นำ; บทบาทผู้นำสตรี; การเมือง

Abstract

This thesis aims to study 1) the state of the political expression of women leaders in Loei Province, 2) the political roles of women leaders in Loei Province, and 3) the problems and obstacles in the political roles of women leaders in Loei Province. It is qualitative research. The tool was a structured interview. target group, There were 12 female leaders appointed and elected women leaders. Data were analyzed using the descriptive method. The results showed that

The expressions of women leaders in Loei Province revealed that women nowadays have more roles in Thai society. In every family there are changes. Women have proven themselves to be socially acceptable in terms of competence, potential, and responsibility. Integrity and patience I have all the good qualities I want to work for women. But the most difficult stage is Proving that women are really good or not, but over the years has proven that women are more capable. And the ratio in the political area is increasing.

Political roles of women leaders in Loei Province It was found that there were candidates for national elections. and local level Participate in election campaigns at all levels, exercise your right to vote at all times, join political groups at the community level, and speak, debate or criticize political events. And all women leaders are committed to securing their rights and duties. According to the law set by the constitution

Problems and obstacles found that there is still adherence to traditional values or gender inequality, that is, women are often perceived to be weaker than men. Therefore, there is no suitability in the position of the leader. This forces women leaders to use their ability to work more than ever. And will always have to develop their own knowledge and abilities. thus making political roles more efficient and effective.

Keywords: Leader; Female Leadership; Politics.

บทนำ

ความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศของสังคมไทย ได้มองว่าสตรีมีความอ่อนแอทั้งจากสภาพของร่างกาย และสภาพจิตใจที่อ่อนไหวต่อสิ่งเร้าได้ง่าย ซึ่งจากสภาพข้างต้นสตรีจึงถูกมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน บิดามารดาผู้สูงวัยและเป็นแม่ศรีเรือนแต่เพียงอย่างเดียว รวมถึงการถูกปิดกั้นด้านการรับรู้หรือข้องเกี่ยวกับเรื่องราวของโลกภายนอก โดยเฉพาะเรื่องของการเมืองการปกครอง ในทางกลับกันได้ถูกมองว่าภารกิจเหล่านี้เป็นหน้าที่ของบุรุษแต่เพียงฝ่ายเดียว และในอดีตบทบาทของสตรีไทยในการแสดงความสามารถในต่าง ๆ ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง ได้ถูกจำกัดในกรอบของวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อในเรื่องของความไม่เท่าเทียมกัน ทางด้านเพศ และเป็นสาเหตุที่ทำให้หน้าที่หลักของสตรีไทยเป็นเพียงผู้ดูแลความเรียบร้อย ความสะอาดภายในบ้าน ประณินบัณฑิตสามีเลี้ยงดูบุตรในขณะที่หน้าที่การหาเลี้ยงดูแลครอบครัวหรือการตัดสินใจในเรื่องสำคัญเป็นของ

ฝ่ายชายทั้งหมด จนมีคำเปรียบเปรยที่ว่า “ชายเป็นข้างเท้าหน้า หญิงเป็นข้างเท้าหลัง” (สมิหรา จิตตลดากร, 2529: 8-9)

บทบาทของสตรีในสังคมไทย ต้องอาศัยความเข้าใจในบริบททางการเมืองและสังคมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระบบความเชื่อและวัฒนธรรมไทยซึ่งมีผลต่อโครงสร้างทางอำนาจระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และมีต่อความเข้าใจในหน้าที่ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายในพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ทางการเมืองที่แตกต่างกัน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันผู้หญิงยังคงเผชิญอุปสรรคและข้อจำกัดทางสังคมวัฒนธรรม ให้เป็นผู้รับความช่วยเหลือจากผู้ชาย และมีหน้าที่เฉพาะตามเพศสรีระหรือร่างกายที่ปรากฏเท่านั้น ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาในประเทศไทยมีการถกเถียงเกี่ยวกับกับอำนาจ โอกาส และฐานะทางสังคมของผู้หญิง จุดเปลี่ยนสำคัญเรื่องความเสมอภาคทางเพศปรากฏให้เห็นในแนวทางการส่งเสริมการกระจายอำนาจที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 (ราชกิจจานุเบกษา, 2540: 7) โดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิและความเป็นธรรมที่ควรอยู่เหนือข้อจำกัดทางเพศสรีระ ถึงแม้ในปัจจุบันสังคมไทยจะได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากประเทศตะวันตกทำให้บทบาทของสตรีไทยเปลี่ยนแปลงไปเพราะสตรีมีการศึกษาที่สูงขึ้น มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวมากขึ้น แต่บทบาทและ สถานภาพสตรีไทยก็ยังคงอยู่ในความคุ้มครองของบุรุษตลอดชีวิต แต่ทว่าหากมองย้อนถึงความเป็นมาในอดีตกาลนั้นทั้งจากประเพณีตำนาน หลักศีลธรรมจารีก การบันทึกความทรงจำ ตลอดจนพงศาวดารไทยหลายๆ เล่มก็ได้ค้นพบว่าการบันทึกถึง บทบาทของสตรีเพศในมุมมองที่ตรงกันข้าม เพราะได้มีสตรีไทยหลายคนได้เสียสละชีวิตและเลือดเนื้อ เพื่อกอบกู้เอกราชไทยอย่างหาว่าหาญ อาทิเช่น กลุ่มปกครองบ้านเมืองตลอดจนกลุ่มข้าทาสบริวารน้อยใหญ่ ทั้งในช่วงสมัยของการเปลี่ยนแปลงผู้นำ หรือในช่วงที่ผู้นำชายมีความอ่อนแอ หรือในช่วงที่ผู้นำชายยังอยู่ในเยาว์วัย สตรีไทยในอดีตจึงได้แทรกตัวเพื่อทำหน้าที่แทน ดังที่สตรีได้ถูกจารึกชื่อไว้ในประวัติศาสตร์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยดั่งนั้น การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมดังกล่าวข้างต้น ทำให้สังคมไทยเรามีการเปลี่ยนแปลงโดยให้ความสำคัญ กับบทบาทของสตรีโดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีมีความเข้มแข็งในระดับรากฐาน ได้แก่ ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และชุมชนย่อยในเขตเมือง ทำให้เกิดกระแสสนับสนุนให้เกิดพลังสตรีที่เข้มแข็งขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2540: 10)

สตรีในภาคอีสานผู้หญิงอีสานหรืออาจกล่าวได้ว่าสตรีเกือบทั้งประเทศส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้จิตสำนึกภาพทกรรม “ชายเท้าหน้า หญิงเท้าหลัง” หรือ “ชายนำหญิงตาม” แม้แต่การเป็นผู้หญิงต้องสงบเสงี่ยม เจียมตัว การนิยามความเป็นผู้หญิงอีสาน จึงแยกประเด็นระหว่างผู้หญิงอีสานในอดีต และผู้หญิงอีสานในปัจจุบัน โดยใช้เวลาก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงหลังการปกครองจากเหตุนี้ผู้หญิงอีสานจึงหมายถึง ผู้หญิงที่ใช้ชีวิตในบริบทสังคมวัฒนธรรมอีสาน หากมองชีวิตผู้หญิงในอดีตต้องพิจารณาจากวรรณกรรมคำสอนหรือภชาชีตโบราณอีสาน ประเพณีพิธีกรรมกฎหมายโบราณ ฮีตคองปฏิบัติ เนื่องจากเอกสารเหล่านี้แสดงภาพสะท้อนชีวิตของสตรีอีสานในอดีตได้ชัดเจน โดยข้อจำกัด เรื่องของจารีตประเพณีกำหนดให้ชีวิตในวัยเด็กมีบทบาทช่วยเหลือครอบครัว แบ่งเบาภาระงานบ้าน หรือวัยสาวต้องทำงานทอผ้าและงานครัวเรือน แม้จนกระทั่งแต่งงานต้องมีบทบาทดูแลครอบครัวให้มีความสุข อยู่ในฐานะภรรยาหรือมารดาที่ดีหลักพื้นฐานที่เป็นจารีตถือปฏิบัติของสังคมอีสานโบราณคือ ฮีตสิบสองเป็นจารีตปฏิบัติในวงจรมหาวัดหมู่บ้านประเพณีในรอบสิบสองเดือน ส่วนคองสิบสี่คือ กฎเกณฑ์ในการควบคุมสังคมโดยมีวัดครอบครัวและชุมชนเป็นศูนย์กลางของการสืบทอด หลักพื้นฐานเป็นจารีตถือปฏิบัติของสังคมอีสานโบราณคือเป็น

กรอบจารีตการประเพณีแบ่งหมวดหมู่วงจรประเพณีในรอบสิบสองเดือนส่วนคลองสิบสี่ ถือเป็นกฎเกณฑ์ในการควบคุมสังคมโดยมีวัดครอบครัว และชุมชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอดเพราะคลองสิบสี่ เป็นแนวปฏิบัติระดับบุคคลและครอบครัวซึ่งเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคคลทั่วไปสำหรับผู้ปกครองบ้านเมืองในอดีตนั้น ผู้หญิงที่ดีในอุดมคติของชาวอีสานต้องปฏิบัติตามที่คลองประเพณีและยังมีเรือนสามน้ำสี่ที่เป็นแบบแผนคุณสมบัติของสตรีในการปฏิบัติตนด้วยสาระสำคัญในฮีตสิบสองคลองสิบสี่ และเรือนสามน้ำสี่ทำให้เห็นภาพสตรีสารถูกกำหนดบริเวณแคในครัวเรือนชีวิตวัยเด็กและวัยสาวต้องพึ่งพาพ่อแม่แต่งงานแล้วต้องพึ่งพาสามีเมื่อมีลูกก็ต้องพึ่งพาอาศัยยามแก่เฒ่านอกจากนี้ครอบครัวยังทำหน้าที่ผลิตอบรมเลี้ยงดูสมาชิกใหม่ด้วยการให้ความรักความอบอุ่นตลอดจนส่งเสริมประสบการณ์อันมีบุคคลในครอบครัวทั้งพ่อแม่เป็นบทในการดำเนินชีวิต ในขณะเดียวกันก็รักษาความสัมพันธ์ของพี่น้องร่วมสายโลหิตครอบครัวเดียวกันไม่ว่าจะเป็นปู่ย่าตายายญาติพี่น้องชีวิตในครอบครัวสามีมีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัวคุ้มครองปลอดภัยหารายได้มาเลี้ยงครอบครัวมีสิทธิอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจกำหนดชีวิตคนในครอบครัวแก้ปัญหาทุกเรื่องแม้แต่จัดการเรื่องทรัพย์สินส่วนภรรยาที่มีบทบาทจ่ายใช้สอยเงินทองที่สามีหามาได้มีภาระเฉพาะงานบ้านดูแลความเรียบร้อยในบ้านไม่มีสิทธิในการตัดสินใจส่งผลให้การเลี้ยงดูลูกชายที่ตกโตเป็นผู้นำครอบครัวและสังคมส่วนลูกสาวก็ถูกเลี้ยงให้มีลักษณะเป็นผู้ตามที่ดีตั้งนั้น (ชญากรณ จันทะพอง, วีรณช พรหมจักร, 2565: 79-80)

สตรีอีสานอาจทำหน้าที่หลายอย่างในครอบครัว ทั้งผลิตบริโภคและอบรมสั่งสอนการฝึกฝนให้สมาชิกใหม่มีอาชีพและเป็นคนดีของสังคมฐานะของสตรีก็ถูกจำกัดเฉพาะในบ้านเท่านั้นแม้บางครั้งสตรีสารออกไปทำงานนอกบ้านก็ช่วยสามีทำไร่ไถนาคนละไม้คนละมือเพื่อแบ่งเบาภาระแต่ไม่มีโอกาสได้ทำงานในที่สาธารณะเนื่องจากถูกปิดกั้นและได้รับโอกาสการศึกษาทำให้ขาดความรู้ทำงานที่ดีในสังคมจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นผลเนื่องมาจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนโยบายการเมืองและการขยายตัวของระบบข่าวสารมวลชนเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เปิดพื้นที่ให้สตรีได้รับโอกาสพัฒนาตัวเองโดยลำดับตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2464 กล่าวคือ ผู้หญิงอีสานมีสิทธิทางการศึกษาดีขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับสูงขึ้นทำให้จำนวนผู้ไม่รู้หนังสือลดลง ผู้หญิงอาจมีความรู้กว้างขวางการรับข่าวสารวิชาการนอกเหนือความรู้ด้านแม่เจ้าเจ้าเรือน (แม่ศรีเรือน) สามารถนำข้อมูลความรู้มาปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้นแก้ไขปัญหาล้วนส่วนตัวสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ผู้หญิงต้องการเปลี่ยนแปลงสภาพและบทบาทตนเองให้เทียบเท่ากับบุรุษ (ชญากรณ จันทะพอง, วีรณช พรหมจักร, 2565: 79)

สตรีจังหวัดเลย ได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองระดับท้องถิ่น และระดับประเทศได้แก่นางเอื้ออารีย์ อุดมสิทธิ์ พรรคการเมืองที่สังกัดชาติสังคม วัน/เดือน/ป ที่เลือกตั้ง 15 ธ.ค. 2500 ระยะเวลาที่ระยะเวลาอยู่ในตำแหน่ง 10 เดือน 7 วัน (ไชยวุฒิ มนตรีรักษ, 2551: 16) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ถูกอบรมสั่งสอนว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของผู้หญิง ซึ่งเป็นการสร้างระบบวัฒนธรรมความเชื่อขึ้นมาใหม่ของสตรีในจังหวัดเลย ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทหน้าที่สตรีทางการเมืองกรณีศึกษาในจังหวัดเลยเพื่อเป็นการพัฒนาบทบาทสตรีในทางการเมือง และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้หญิงให้เข้าสู่ทางการเมืองมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการแสดงออกทางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาบทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองในจังหวัดเลย
3. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบมุ่งเน้นการศึกษาโดยใช้หลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย บทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองในจังหวัดเลย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามแนวคำถามในการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง โดยคัดเลือกผู้นำทางการเมืองที่เป็นสตรีที่มีบทบาททางการเมืองในอดีต หรือในปัจจุบัน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย คลังจังหวัดเลย ประชาสัมพันธ์จังหวัดเลย นายกเทศมนตรีตำบลนาอ้อ นายกเทศมนตรีตำบลนาด้วง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผาสายยอด นายกเทศมนตรีเทศบาลปากปวน นายอำเภอภูเรือ พัฒนาชุมชนอำเภอภูเรือ ประธานชมรมอาสาสมัครประเพณี จังหวัดเลย (ประธานศูนย์คุ้มครองประเพณีภาคประชาชน อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว) หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดค่าง และผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 เทศบาลตำบลภูเรือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบศึกษาอัตชีวประวัติ ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นองค์รวมและสมบูรณ์มากที่สุด ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ

การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากปรากฏการณ์จริง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษา เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดแบบสตรีนิยม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ข้อมูลด้านเอกสาร จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการแสดงออกทางการเมืองของผู้นำสตรีในจังหวัดเลย และนำเสนอผลการวิจัยด้วยการพรรณาวลี

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินตามขั้นตอนของการวิจัย เรื่อง “บทบาทผู้นำสตรีทางการเมือง: กรณีศึกษาในจังหวัดเลย” ที่ได้นำเสนอแล้วนั้น ผู้ศึกษาจะนำผลการศึกษาแยกตาม วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) การแสดงออกทางการเมืองของผู้นำสตรี พบว่า ผู้นำสตรีแบบแต่งตั้ง และเลือกตั้ง ในสถานการณ์ปัจจุบันผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้นใน สังคมไทย ในทุกครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง ผู้หญิงได้พิสูจน์ตัวเองจนทำให้สังคมยอมรับถึงเรื่องของความสามารถ ศักยภาพ ความรับผิดชอบ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน คุณสมบัติที่ดีที่อยากทำงานให้ผู้หญิงมีครบ แต่ด้านที่ยากที่สุดคือ การพิสูจน์ว่าผู้หญิงเก่งจริง หรือไม่ แต่ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมาพิสูจน์ได้ว่าผู้หญิง

มีความสามารถมากขึ้น และมีอัตราส่วนในพื้นที่ทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

2) บทบาทผู้นำสตรีทางการเมือง พบว่า ผู้นำสตรีแบบแต่งตั้ง และเลือกตั้ง ที่มีบทบาททางการเมืองมากมาย อันได้แก่ บทบาทในการลงสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้บริหารท้องถิ่น, บทบาทการร่วมรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้งในทุก ๆ ระดับที่เกิดขึ้นใน, บทบาทการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในทุก ๆ ระดับและทุก ๆ ครั้ง, บทบาทการเข้าร่วมกับกลุ่มทางการเมืองในระดับชุมชน หรือ บทบาทในการพูด ถกเถียงหรือวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์หรือบุคคลทางการเมือง โดยสรุปแล้ว บทบาททางการเมือง ผู้นำสตรีทุกคนได้ให้ความสำคัญมากที่สุด ก็คือ บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสีตติ และหน้าที่ของตนเองในระดับต่าง ๆ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ เพราะถือ ว่าเป็นสิทธิและหน้าที่พื้นฐานของทุกคน ในจังหวัดเลย

3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมือง จากการศึกษา บทบาททางการเมืองของผู้นำสตรี ในจังหวัดเลย พบว่า 1. การยึดติดกับค่านิยมหรือความเหลื่อมล้ำทางเพศแบบดั้งเดิม กล่าวคือ คนทั่วไปมักมองว่าสตรีเพศมีความอ่อนแอกว่าเพศชาย จึงเห็นว่าไม่มีความเหมาะสมในตำแหน่งของผู้นำ ความเหมาะสมในบทบาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง 2. สถานการณ์บ้านเมืองที่ผันแปรบ่อยครั้งยอมส่งผลทำให้นโยบาย และภาวะเศรษฐกิจผัน แปรตามไปด้วย จึงมีผลต่อแนวทางหรือเป้าหมายการทำงานของผู้นำที่ต้องปรับเปลี่ยนตามบริบท อยู่ตลอด 3. ผู้นำสตรีต้องใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้มากที่สุด ในการคิดทำแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ 4. ผู้นำสตรีจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ ติดตามข่าวสาร บ้านเมืองที่เกิดขึ้น นำมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการทำงาน 5. ผู้นำสตรีจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลา มีความจริงใจสูง และที่สำคัญต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน จึงจะทำให้มี บทบาททางการเมืองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผลการวิจัย

แนวคิดของผู้นำสตรี แบบแต่งตั้งในจังหวัดเลยนั้น ในระบอบประชาธิปไตย จะสมบูรณ์ได้นั้นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งระบบ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ให้มีเสถียรภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ด้านการเมืองต้องเสริมสร้างระบบการเมือง รัฐบาลต้องมีนโยบายการบริหารและพัฒนาประเทศให้ ครอบคลุมถึงความต้องการของประชาชนอย่างรอบด้าน โดยสามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกมีความรู้ และเห็นคุณค่าของระบอบ

ประชาธิปไตย ด้านเศรษฐกิจ ต้องพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลต้องบริหารให้มีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น การกระจายรายได้เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิษฐา อักษรศรี และวันชัย แสงสุวรรณ (2564: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา บทบาทของสตรีไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า บทบาทของสตรีในยุคปัจจุบัน เปลี่ยนไปเป็นอย่างมากในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นบทบาทนอกบ้าน และบทบาทในบ้าน ผู้หญิงสมัยใหม่ หลาย ๆ คนจะมีบทบาทหน้าที่การงานนอกบ้าน มากกว่า ทำให้หลาย ๆ คนต้องมีการพัฒนาตัวเองแทบจะ ทุก ๆ เรื่องเพื่อให้ทันต่อยุคและเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะบทบาทการเป็นผู้นำในองค์กรที่ดี ผู้หญิงคนหนึ่ง在那ันที่ได้โอกาสเป็นสิ่งที่ท้าทายเป็นอย่างมาก เพราะการทำงาน ร่วมกับคนหรือ การบริหาร บุคคลในองค์กรโดยเฉพาะการตัดสินใจสิ่งที่สำคัญ ๆ บทบาทของสตรีในประเทศไทยนั้นได้เพิ่มขึ้นกว่าในอดีตอย่างมากและพบว่า ผู้หญิงได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น รัฐบาลได้มีกรอบทิศทางของยุทธศาสตร์ การพัฒนาสตรี พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งได้กำหนดกรอบความคิดไว้ 5 แนวทางเพื่อตอบสนองความต้องการ ในการพัฒนาประเทศ ความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อสร้างสังคมที่เท่าเทียมกัน และเผชิญกับประเด็นท้าทายต่าง ๆ ยุทธศาสตร์ 5 แนว คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมในประเด็นความเสมอภาค เท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมพลัง เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิตแก่สตรีทุกกลุ่มและทุกระดับยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาเงื่อนไขและปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสตรี ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค ยุทธศาสตร์ที่ 4 กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ขจัดปัจจัยเสี่ยงป้องกันคุ้มครอง ช่วยเหลือและเยียวยา ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความเข้มแข็งของกลไก และกระบวนการพัฒนาสตรี ดังนั้น กระบวนการทำการเพื่อให้สตรีมีบทบาททางสังคมในยุคปัจจุบันทำให้สตรีต้องแข่งขันกับการดำเนินชีวิต มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญธร บุญอภัย (2562: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สตรีในการพัฒนาสังคม ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพบทบาทความเป็นผู้นำของสตรีในการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทความเป็นผู้นำของสตรีในการพัฒนาสังคม 1) ด้านสังคม ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1.1) การมีจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือสังคม 1.2) การมีความสามัคคี และความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน 1.3) การ มีอำนาจต่อรองโดยการจัดตั้งกลุ่มเพื่อส่งเสริมการพัฒนา คุณภาพชีวิต 2) ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 2.1) การบริหาร จัดการเศรษฐกิจของครอบครัวทั้งรายรับ รายจ่าย 2.2) การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ 2.3) ความสามารถในการเจรจา ตอรองด้านธุรกิจเพื่อสร้างความเป็นธรรมด้านเศรษฐกิจของชุมชน 3) ด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3.1) ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อความเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมด้านวัฒนธรรม 3.2) การประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีและส่งเสริมศีลธรรมแก่ครอบครัวและชุมชน 3.3) การอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการเมืองและการปกครอง ประกอบด้วย 4.1) การเปิดโอกาสและสนับสนุนให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วม ในการทำงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น 4.2) การมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการเมืองการปกครองทำให้ สังคมยอมรับบทบาทสตรีมากขึ้น 4.3) การมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย เบื้องต้นเพื่อสร้างความตระหนักถึงสิทธิ บทบาท หน้าที่พลเมืองที่ดีของสังคม 5) ด้านสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย 5.1) การเป็นผู้นำการพัฒนาและส่งเสริมโครงการต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน 5.2) การรณรงค์ให้ชุมชนและสังคมได้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร 5.3) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน 3. แนวโน้มบทบาทความเป็นผู้นำของสตรีในการพัฒนาสังคม “ตามกรอบ 5 ส” ประกอบด้วย ส. 1: เสริมสร้างพลังจิตอาสา เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งสู่ชุมชน ประกอบด้วย ด้านจิตอาสา ด้านการศึกษา การได้รับการยอมรับ ในความสามารถ ส. 2: เสริมสร้างพลังสตรี นวัตกรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การบริหารจัดการเศรษฐกิจของ ครอบครัว ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการเจรจาต่อรองในด้านธุรกิจของชุมชน ส. 3: เสริมสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทยรวมจิตใจ สืบสานภูมิปัญญาสู่สากล ประกอบด้วย เป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บทบาทในการ ถ่ายทอด จริยธรรม ศีลธรรม คุณธรรม บทบาทในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ส. 4: เสริมสร้างความ สมานฉันท์เพื่อสร้างสรรค์ความปรองดอง ประกอบด้วย การพัฒนาความรู้และเรียนรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นเพื่อพัฒนา ตนเอง บทบาทการเป็นผู้นำด้านสิทธิมนุษยชน การได้รับการสนับสนุนจาก ครอบครัวและชุมชน ส. 5: เสริมสร้างความ ตระหนัก รักษาทรัพยากรตามวิถีพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย การศึกษาเรียนรู้และเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม การเป็นแบบอย่างใน

โดยบทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองแบบเลือกตั้ง ในจังหวัดเลย พบว่า ในการพัฒนาบทบาททางการเมืองการปกครองของสตรีในอนาคตนั้น ผู้นำสตรีส่วนใหญ่ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งที่สตรีจะอาสาหรือสมัครเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในทุก ๆ รูปแบบให้มากยิ่งขึ้น แต่จะต้องลบภาพพจน์ด้านค่านิยมที่มองว่า “สตรีเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าเพศชาย” เป็นเพศที่รักสวยรักงามมากเกินไป เป็นเพศที่ทำงานหนักไม่ได้ ให้หมดไปจากความรู้สึกของตนเองเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินบทบาทต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ไร้สิ่ง บั่นทอนจิตใจเพราะจากสื่อต่าง ๆ ที่เห็นในปัจจุบัน ก็บ่งบอกถึงศักยภาพของสตรีที่เปลี่ยนแปลงไป ในทิศทางที่ดีมากกว่าสมัยก่อนมากเช่น ระดับพื้นฐานที่สูงขึ้น ทำงานตำแหน่งและประเภทเดียวกับ เพศชาย ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ ก็ถือเป็นการแสดงถึงศักยภาพที่เปลี่ยนไปอีกรูปแบบหนึ่งของสตรีไทยได้เป็นอย่างดี และจากการศึกษาปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงาน บทบาททางการเมืองของผู้นำสตรี ที่จะส่งเสริมบทบาททางการเมืองการปกครองของผู้นำสตรีซึ่งจะทำให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี นั้นประกอบด้วยการพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม ตรงต่อเวลามีความจริงใจสูง และที่สำคัญต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน จึงจะทำให้มีบทบาททางการเมืองไปในทางที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ฤทธิ์ วาปีสิน (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่าเงื่อนไขด้านสังคมเพราะค่านิยมสังคมไทยชายเป็นใหญ่ ชายเป็นผู้นำสตรีเป็นผู้ตาม สตรีไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวไม่สามารถทนต่อแรงเสียดทานต่อต้านของชุมชน สตรีทำงานหนัก ทั้งงาน ประจำงานบ้าน แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีให้มากขึ้น สตรีควรพัฒนาตนเอง มีการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต สตรีที่มีผลงานดีเด่น มีประสบการณ์ทางการเมือง ควรถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่สตรีคนอื่น ครอบครัวควรให้การสนับสนุน ควรใช้ระบบสัดส่วนให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สัจจาวัฒนา และ ฉัตรวรวิทย์ องค์กรสิงห์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำสตรีที่ประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้นำสตรีที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับนับถือ

จากสังคมเพิ่มขึ้น มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรม มีการจัดตั้งกองทุนการเงินเพื่อพัฒนาคุณภาพสตรีคุณลักษณะของผู้นำสตรีที่ประสบความสำเร็จจากกรณีศึกษาครั้งนี้คือ มีความสุขุม รอบคอบ ละเอียดย่อม มีคุณธรรม จริยธรรม ใช้เหตุและผล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ดำเนินงานโปร่งใส เคารพคุณค่าความเป็นมนุษย์และมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรีคือปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เสริมสร้างอาชีพและรายได้ให้ชุมชน เป็นผู้นำขับเคลื่อนด้านสุขภาพและเป็นผู้ประสานเครือข่ายเพื่อการพัฒนาชุมชน ด้านพฤติกรรมของผู้นำสตรีพบว่าความแตกต่างในรูปลักษณะ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและพฤติกรรม ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีการเรียนรู้ การพัฒนาตนที่แตกต่างกันโดยแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งด้านบวกและด้านลบ ในฐานะที่เป็นผู้นำสตรีจึงต้องทำความเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเกิดการยอมรับนับถือ สร้างความศรัทธาในความสามารถของผู้นำ และยิ่งสอดคล้องกับ วชิรพงศ์ ศรีเจริญวงศ์ (2564: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมบทบาทสตรีในทางการเมืองมุ่งศึกษาและวิเคราะห์บทบาทสตรีในทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทสตรีในทางการเมืองของไทยมีข้อจำกัดในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมือง ที่มีความเชื่อที่ว่าไม่มีความเสมอภาคทางเพศ และข้อจำกัดทางกฎหมาย กฎหมายพรรคการเมืองไม่มีบทบัญญัติรองรับถึงการมีบทบาททางการเมืองของสตรี รวมทั้งลักษณะบทบาทสตรีในทางการเมืองมีปัญหาความเป็นผู้นำและการขาดแรงบันดาลใจ เมื่อเทียบกับต่างประเทศ ประเด็นที่ควรส่งเสริมบทบาทสตรีในทางการเมืองของไทย ได้แก่ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเสมอภาค ทางเพศ และมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และการส่งเสริมกฎหมายโควตาสำหรับเพศหญิงในทางการเมือง และมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับบทบาทสตรีในกฎหมายพรรคการเมือง รวมทั้งส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำ และสร้างแรงบันดาลใจจากเป้าหมาย ผู้นำสตรีที่เป็นต้นแบบ และแรงกระตุ้น เพื่อให้สตรีไทยมีการยอมรับจากสังคม มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ตลอดจนให้สตรีเข้ามามีบทบาทการเป็นผู้นำสตรีในทางการเมืองมากขึ้นให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ

บทสรุป

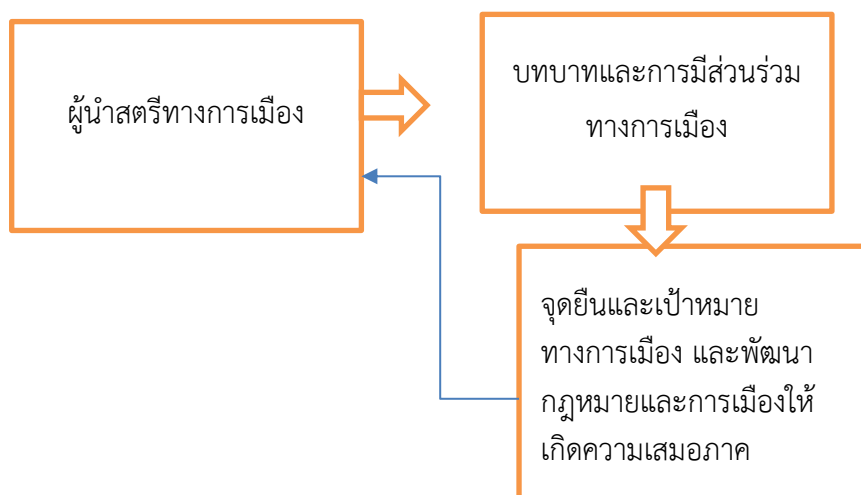
แนวคิดของผู้นำสตรี แบบแต่งตั้งในจังหวัดเลยตามระบอบประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ได้นั้นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งระบบ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ให้มีเสถียรภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ด้านการเมืองต้องเสริมสร้างระบบการเมือง รัฐบาลต้องมีนโยบายการบริหารและพัฒนาประเทศให้ ครอบคลุมถึงความต้องการของประชาชนอย่างรอบด้าน โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึก มีความรู้ เห็นคุณค่า ของระบอบประชาธิปไตย ด้านเศรษฐกิจ ต้องพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรัฐบาล ต้องบริหารให้มีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น การกระจายรายได้เท่าเทียมกัน

โดยบทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองในจังหวัดเลยแบบเลือกตั้งส่วนใหญ่ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งที่สตรีจะอาสาหรือสมัครเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองในทุกๆ รูปแบบให้มากยิ่งขึ้น แต่จะต้องลบภาพพจน์ด้านค่านิยมที่มองว่า “สตรีเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าเพศชาย” เป็นเพศที่รักสวยรักงามมากเกินไป เป็นเพศที่ทำงานหนักไม่ได้ ให้หมดไปจากความรู้สึกของตนเองเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินบทบาทต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ไร้สิ่ง บั่นทอนจิตใจเพราะจากสื่อต่างๆ ที่เห็นในปัจจุบัน ก็บ่งบอกถึงศักยภาพของสตรีที่เปลี่ยนแปลงไป ในทิศทางที่ดีมากกว่าสมัยก่อนมากเช่น ระดับพื้นฐานที่สูงขึ้น ทำงาน

ตำแหน่งและประเภทเดียวกับ เพศชาย ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ ก็ถือเป็น การแสดงถึงศักยภาพที่ เปลี่ยนไปอีกรูปแบบหนึ่งของสตรีไทยได้เป็นอย่างดี และจากการศึกษาปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานบทบาท ทางการเมืองของผู้นำสตรี ที่จะส่งเสริมบทบาททางการเมืองการปกครอง ของผู้นำสตรีซึ่งจะทำให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี นั้นประกอบด้วยการพัฒนาความรู้ ความสามารถของ ตนเองอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม ตรงต่อเวลา มีความจริงใจสูง และที่สำคัญ ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน จึงจะทำให้มีบทบาททางการเมืองไป ในทางที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

องค์ความรู้ใหม่

การส่งเสริมให้สตรีมีความรู้ความสามารถทางการเมืองรวมถึงการสร้าง ความเข้าใจในการแสดงออกทางการเมือง ของผู้นำสตรีให้มีบทบาทในพื้นที่จังหวัดเลย หรือสตรีในพื้นที่อื่นๆ ให้เข้ามา มีบทบาททางการเมืองนับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากจะต้องแสดงออกถึงจุดยืนและความต้องการของสตรี เนื่องจากผู้ออกกฎหมายอาจจะไม่มีความเข้าใจสตรีได้มากพอเท่ากับสตรีด้วยกันเอง จึงมีความจำเป็นที่ สตรีจะต้องเข้ามา มีบทบาททางการเมืองเพื่อพัฒนากฎหมายและการเมืองให้เกิดความเสมอภาคต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีการส่งเสริมให้สตรีมีความรู้ความสามารถทางการเมืองรวมถึงการสร้าง ความเข้าใจในการแสดงออกทางการเมือง ของผู้นำสตรีให้มีบทบาทในพื้นที่จังหวัดเลยให้มากขึ้นควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของพลเมืองรวมถึงสิทธิการแสดงออกของความเท่าเทียม ของสตรีให้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้สตรีในฐานะผู้นำทั้งแบบแต่งตั้ง และแบบเลือกตั้งให้เกิดความภาคภูมิใจ ในตนเองมีการพัฒนาบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและกล้าเสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ทางการเมืองพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองอันจะส่งผลให้ บทบาทสตรีโดดเด่น และเกิดการยอมรับมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทสตรีกับความเป็นผู้นำทางการเมืองทั้งแบบแต่งตั้งและแบบเลือกตั้ง
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยของการตัดสินใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทสตรีของผู้นำทางการเมือง
- 3) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบบทบาทสตรีผู้นำทางการเมืองกับบทบาทผู้นำทางการเมืองของผู้ชายที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก สัจจาวัฒนา และ ฉัตรวรัญ องค์กรสิงห์. (2559). บทบาทของผู้นำสตรีที่ประสบความสำเร็จ ใน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา, การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2559 (RSU National Research Conference 2016).
- กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. 7 มีนาคม 2560. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 89 ง .
- ชญาณก จันทะพอง, วีรณัฐ พรหมจักร. (2565). บทบาทผู้นำสตรีทางการเมืองในภาคอีสาน. วารสาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 (กันยายน-ตุลาคม 2565), 74-87.
- ชัยณรงค์ฤทธิ วาปีสิน. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดสิงห์บุรี. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์. (2551). นักการเมืองถิ่นจังหวัดเลย. ชุดสำรวจเพื่อประมวลข้อมูลนักการเมืองถิ่น, นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2540). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก.
- ธัญญธร บุญอภัย. (2562). สตรีในการพัฒนาสังคม. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิรพงศ์ ศรีเจริญวงศ์. (2564). การส่งเสริมบทบาทสตรีในทางการเมือง : เปรียบเทียบกับต่างประเทศ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ปีที่ 12, ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2564).
- สมิหรา จิตตลดากร. (2529). ภาพการณ์เป็นผู้นำของสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญธิษฐา อักษรศรี และวันชัย แสงสุวรรณ. (2564). บทบาทของสตรีไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตสิรินธรราชวิทยาลัย.